

Barátné Hajdu Ágnes

Az élet minősége. Könyvtárosok a társadalom szolgálatában¹

Tisztelt Vendégeink, kedves Kollégák!

Az idén nyolcvankettedik évfordulóját ünneplő Magyar Könyvtárosok Egyesülete immár 49. vándorgyűlését tartja a vendégszerető Miskolc városában, ahol számos izgalmas téma, a megújulás lehetőségét magában hordó program várja kedves mindannyiukat. 2004 után tértünk vissza a Kultúra Magyar Városába (2008), amely 2010-ben megkapta az Értékgazdag Település címet is. Felejthetetlen perceket töltöttünk itt, és hasonlóan emlékezetes napokat ígérhetek az MKE elnöksége és a helyi szervezők nevében.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete mindig feladatának tekintette az új és innovatív szakmai kezdeményezések ösztönzését, támogatását és megismertetését; a tagság szakmai és általános ismereteinek, valamint kompetenciáinak folyamatos építését; önmaga szüntelen fejlesztését, múltjának szakszerű, hű feltárását, hagyományainak ápolását, a magyar könyvtáros társadalom szakmai érdekképviseletét a változó társadalmi körülmények között. Ezeknek a törekvéseknek az olvasztó tégelye minden évben a vándorgyűlés. Egész évi tevékenységünk esszenciája mellett az aktuális témánk által meghatározott területeken keressük a válaszokat a kihívásokra, oszthatjuk meg elképzeléseinket, tapasztalatainkat, megőrizve sokszínűségünket, nyitottságunkat a közgyűjtemények és kultúra egész területére.

A 2016-ban megalkotott stratégiánk jelmondata az *Erős könyvtárak, felkészült könyvtárosok* sokban meghatározza az előttünk álló feladatokat, ahogy tetten érhető az idei vándorgyűlésünk témájában is: *Az élet minősége. Könyvtárosok a társadalom szolgálatában.*

Az egyesület a vándorgyűlés központi témájául a szűkebb és tágabb társadalmi környezetünk életminőségének javítását, illetve kereteinek vizsgálatát tűzte ki. A témaválasztást az indokolja, hogy a könyvtárak szerte a világon, és jellemzően Magyarországon is kiléptek az évszázadok alatt megszokott statikus könyvtár-olvasó viszonyrendszerből, és számos, a társadalom számára egyéb területen is hasznosítható, segítő, támogató, ké-

pességfejlesztő, hátrányos helyzetet kompenzáló tevékenységet folytatnak – ezekkel is segítve a lakosság életminőségének javítását.

Idei témánk alapfeladatainkból, a környezet adta kihívásokból, és az ezekre választ kereső stratégiánkból formálódott. Hagyományosan megjelenik benne az IFLA idei konferenciájának központi gondolata: a *Könyvtárak. Szolidaritás. Társadalom*, akárcsak az Európai Parlament számos szakpolitikai törekvése, többek között a Marrakesh-i Nyilatkozattal, a szerzői jogokkal kapcsolatos tárgyalások, melyekben egyesületünk is aktívan részt vett. A várhatóan őszi végéig tartó folyamatban a szerzői jogokkal együtt tárgyalják azokat a Marrakesh-i elveket, amelyek a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló szerződés európai ratifikálásáról szólnak.

Témánk szorosan kapcsolódik az ENSZ Fenntartható fejlődési céljaihoz. Ahogy a most készülő IFLA szabvány, az Útmutató a hajléktalanoknak nyújtandó könyvtári szolgáltatásokról is említi, a könyvtárak nap mint nap demonstrálják, hogy segítik az ENSZ 2030 Agenda alapvető küldetésének teljesülését. Vagyis a *Leave No One Behind, Senkit nem hagyunk el/Senkit nem hagyunk magára* elve – az nem ábránd, hanem a valóság a könyvtárakban.

Az életminőség az életszínvonalnál tágabb fogalom. Az életszínvonal összetevőin kívül magába foglalja az emberek közérzetét befolyásoló egyéb tényezőket is, pl.

1. a környezet kulturáltsága, esztétikája
2. a környezetvédelem színvonala
3. az emberi kapcsolatok kulturáltsága
4. a szabadidő mértéke, s annak eltöltési lehetőségei
5. a kívánt életforma kialakításának lehetősége.

Mindehhez szorosan kapcsolódnak a könyvtárak tevékenységeikkel, könyvtárosaink elhivatott emberségével. De most egy percre lépünk ki a nemes szerepünkből, és gondoljunk Ranganathanra – már csak az évforduló okán is –, amikor azt mondja, hogy a könyvtáros is ember. Nekünk is van életszínvonalunk, életminőségünk... A Magyar Könyvtárosok Egyesülete kötelessége ezen életszínvonal emelésének képviselése.

Ugyanakkor építünk a civil szerepvállalás fontosságára és nem kerüljük meg a felelősség kérdését sem, hiszen az életminőség javítása nemcsak egy feladat, egy küldetés mindannyiunk számára, hanem soha, egyetlen pillanatra sem megkerülhető, elfelejthető kötelesség is.

Külön hangsúlyt kap az életminőség kérdése a reformáció 500 éves évfordulóján. A reformáció, mely könyvet, anyanyelvű Bibliát akart mindenki kezébe adni. Kassai Gyula lévai lelképásztor, barsi esperes szavaival: „A reformáció olyan ív, amely több évszázadot átölel, ma is tart, és minket is magába zár. A hit folyamatossága és annak feltűnő ereje jellemzi.”²² Konferenciánkon nem szabad megfeledekeznünk arról sem, hogy közvetlen kapcsolat van az olvasni tudás szintje és az életminőség között. Mindezekről számos előadást hallhatnak majd az egyes szekciókban, ugyanakkor a kirándulások egyike is a Reformáció 500 éve alkalmából járja végig Vizsoly és Gönc emlékhelyeit.

2017-ben Miskolc, Európa egyik legrégebben lakott területe, ad otthont a Magyar Könyvtárosok Egyesülete 49. vándorgyűlésének. Abba a városba jöttünk, ahol a gótikus avasi templom harangjátéka emlékeztet bennünket az idő múlására, abba a városba, ahol az 1997-ben felgyújtott Deszkatemplomot közadakozásból és állami támogatásból alig

két év alatt újjáépítették. A gazdag művelődéstörténeti örökséggel, ugyanakkor a jelenben is pezsgő kulturális élettel, színvonalas egyetemmel rendelkező város kiváló helyszíne a könyvtárosok éves szakmai seregszemléjének. Plenáris és szekciós rendezvényeinket remek körülmények között rendezhetjük itt meg. A természeti adottságok, néprajzi és történelmi emlékekben gazdag vidék számos kirándulási lehetőséget kínál az idelátogató több száz kolléga számára a találkozótól kezdve az azt követően. A gondos és szerető házigazdáknak köszönhetően felejthetetlen napokat élünk meg ismét ezen a nyáron. A sok érdekes előadás, konzultáció mellett alkalmat találunk majd a személyes találkozásokra, a baráti és szakmai beszélgetésekre, de a város és az itt működő könyvtárak életének megismerésére is.

Köszönöm a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár és a Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum munkatársainak és segítőinek, valamint a MKE Borsod Megyei Szervezet tagtársainak, hogy a fáradságot nem ismerve készítettek elő rangos rendezvényünket, ötleteikkel gazdagították elképzeléseinket, vendégszeretetük segítségével otthon érezhetjük magunkat és hivatásunkat meghatározó kérdésekről folytathatunk beszélgetéseket, hallgathatunk előadásokat, hogy majd hazatérve, az új ismereteinkre alapozva még jobban tudjuk ellátni feladatainkat, környezetünk, sőt az egész társadalom életminősége javítása érdekében.

Mindenkinek jó töltökeztést, nagyszerű előadásokat, remek beszélgetéseket, sikeres konferenciát kívánok!

Jegyzetek

1. Elhangzott 2017. július 5-én, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete „Az élet minősége – a könyvtárosok a társadalomért” 49. miskolci vándorgyűlésén, a nyitó plenáris ülés köszöntő beszédéeként.
2. Jakus Ágnes: Kort formálunk vele
<http://honlap.parokia.hu/hir/mutat/7112/>

⇐ Barátné Hajdu Ágnes előadása

A vándorgyűlés díjazottjai ⇐

